

חוברת תלמיד • קריאה והבנה • חנ"מ (אותיות גדולות ותמונות)

ספר עובר מסך: המלצות ספרים ברשת

מי קובע מה כולם קוראים, מה עשה נדב כשהציעו לו כסף, איך נראית המלצה טובה, והאם המלצות ברשת באמת טובות לקריאה – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 10 הטקסט: אני וספר
- 11 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 12 חלק ב' – צלילה
- 14 חלק ג' – מעמקים
- 16 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 2 מהדורה למורה ומפתח תשובות

כלים לקריאה

- 6 דף האסטרטגיות
- 7 מפת הצלילה
- 8 סימניות לגזירה
- 9 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

חנ"מ

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

מהדורה למורה – חנ"מ. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל-45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

מטרות השיעור

- לזהות מידע גלוי ולהסיק מסקנות על האופן שבו המלצות ספרים ברשת משפיעות על מה שכולם קוראים, בטקסט סיפורי, מידעי וטיעוני.
- להכיר את חמשת החלקים של המלצה טובה (וו, רגש, פרט, קהל, גבול) ולהבחין בין המלצה כנה לבין 'דגל אדום', כמו המלצה ממומנת שאינה מסומנת.
- לנסח עמדה מנומקת על המלצות ספרים ברשת, לבחור ספרים בעיניים פקוחות ולשקול ערכים של אמון ויושר מול לחץ ופיתוי.

גרסה קצרה – 10 דקות

קוראים יחד את הסיפור על נדב (או רק את פסקאות 3–5 בטקסט המתאים) ועונים על שתי שאלות פני המים. אחר כך מיינים חמישה פריטים 'להמלצה כנה' או 'דגל אדום', וכל תלמיד ותלמידה כותבים משפט אחד לכרטיס יציאה: 'דגל אדום שאשים לב אליו...!'

שאלת פתיחה לכיתה

חשבו על הפעם האחרונה שמישהו המליץ לכם על ספר, סדרה או משחק, בסרטון, בקבוצת הכיתה או פנים אל פנים. מה גרם לכם להאמין להמלצה, ומה היה גורם לכם לחשוד בה?

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

חוסן וכנות: גש"ר מאח"ד · עש"ן ד"ק · מעש"ה

מעש"ה בא לידי ביטוי בסיפור של נדב: אמא אומרת 'אני כאן איתך' (מ – מחויבות), מעודדת אותו לצעד כן אחד, הסרטון החדש (ע – עידוד לפעולה), שואלת 'מה חשוב לך? מה ירגישו מי שסמכו עליך?' (ש – שאלות שמפעילות חשיבה) ומסדרת איתו 'מה היה, מה עכשיו ומה הלאה' (ה – הבניית רצף). כשתלמידים מרגישים לחץ להתאים לספר החם או מתלבטים מול הצעה, אפשר להציע את עש"ן ד"ק: ע – עצור, ש – שרירים (לכווץ אגרופים ולשחרר לאט), נ – נשימה (שאיפה איטית ונשיפה ארוכה), ד – דיבור עצמי ('מותר לי לבחור בעצמי'), ק – קדימה (לבחור צעד קטן אחד ולהמשיך). גש"ר מאח"ד מזכיר שקריאה עצמה היא ערוץ התמודדות: דמיון, רגש וחברה (קהילת קוראים), לצד אמונה וערכים כמו כנות. חבר או חברה בלחץ ברשת – כמו נדב מול הצעה מפתה? מעש"ה: מ – מחויבות ("אני כאן איתך"), ע – עידוד לפעולה (צעד כן אחד: לסמן, לסרב, להתייעץ), ש – שאלות שמפעילות חשיבה ("מה חשוב לי? מה ירגישו מי שסמכו עליי?"), ה – הבניית רצף (מה היה, מה עכשיו, מה הלאה). הצעה מאדם זר ברשת? מספרים למבוגר/ת שסומכים עליו/ה.

מעריך שיעור – 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	פתיחה וחימום	שאלת הפתיחה על המלצה שהשפיעה עלינו, והקרנת שקופית הפתיחה. ניבוי מתוך הכותרת: מי קובע מה כולם קוראים?
10	קריאה מודרכת	קריאת הטקסט ברמה המתאימה עם עצירה בתחנות העצירה. בזמן הקריאה מסמנים מילים חדשות ומשפט מפתח.
12	צלילה בשלושה מפלסים	פני המים: שאלות איתור. צלילה: הסקה, מבנה ואוצר מילים (שורשים ומילות קישור). מיון 'המלצה כנה או דגל אדום'.
8	משחק בחירת מסלול	עבודה בזוגות על משחק המסלול, ושיחה קצרה על הבחירות: למה הבחירה הטובה ביותר לא תמיד הייתה הראשונה?
7	המעמקים: כתיבה ושיח	משימת הכתיבה הפתוחה (המלצה בחמישה חלקים, פסקת טיעון או מאמר דעה) ושיתוף של שתיים-שלוש עבודות.
3	סיכום וכרטיס יציאה	מילוי כרטיס יציאה אחד. משפט מסכם: 'אמון נמכר פעם אחת בלבד'.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

טיפים להנחיה

- אסטרטגיות קריאה: לפני הקריאה מנבאים מהכותרת ומהאיור, ובחט"ב מנחשים אילו מושגים מהטבלה כבר פגשנו. בזמן הקריאה עוצרים בתחנת העצירה ומסמנים טענה ומשפט מפתח. אחרי הקריאה צוללים בשלושה מפלסים: פני המים (מה כתוב), מתחת למים (מה בין השורות) והמעמקים (מה זה אומר עליי). מזמינים לחזור לטקסט בכל שאלה.
- חיבור לחיים בלי שיפוטיות: אל תבקשו מהתלמידים לחשוף חשבונות או סרטונים שלהם. דברו על 'ממליצים' באופן כללי, והזכירו את כלל הבטיחות: לא מקבלים הצעות מזרים ברשת בלי לספר למבוגר שסומכים עליו. מותר ורצוי לומר 'לא התחברתי לספר'.
- מרחב בטוח: השיעור הוא מרחב של תמיכה ולמידה ולא טיפול. אם עולה חשש (למשל פנייה של זר ברשת, לחץ חברתי או פגיעה), הפנו בשקט ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים, ועדכנו את היועצת.

הכוונה לשאלה הפתוחה – חנ"מ

כל ספר שהתלמיד או התלמידה בוחרים מתקבל, גם אם הבחירה נעשתה בעזרת כרטיסייה. חזקו את הבחירה האישית ואת המסר 'אומרים את האמת' ♥, ובקשו להראות או לספר לחבר על הספר.

מפתח תשובות למורה – חנ"מ. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

מהדורה למורה

מהדורה למורה - מערך ומפתח תשובות (המשך)

שאלה	תשובה
1	קוראים 📖
2	לחבר 👤
3	את האמת 💖
4	1. נכון 2. נכון 3. לא נכון
7	קוראים ספר ← 😊 טוב; 🗣️ ממליצים לחבר ← 😊 טוב; 📱 מדברים עם זר ברשת בלי לספר למבוגר ← 😞 לא טוב משקרים על ספר ← 😞 לא טוב; 📱 מדברים עם זר ברשת בלי לספר למבוגר ← 😞 לא טוב
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

לפני	בזמן	אחרי
 מסתכלים מה רואים בתמונה?	 קוראים לאט שורה ועוד שורה.	 מספרים מה קרה?
 חושבים על מה הסיפור?	 מסמנים מילה קשה – עיגול.	 מרגישים מה אני מרגיש/ה?

מקרא סימונים בעיפרון

 מתחבר אליי	 מפתיע אותי	 לא הבנתי	 משפט חשוב	 מילה לא מוכרת
---	---	---	--	--

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט	☐
קראתי את כל הטקסט עד הסוף	☐
סימנתי מילה שלא הבנתי	☐
קראתי שוב את מה שלא היה ברור	☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט קצר עם תמונות

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
	ספר	
	קוראים	
	ממליצים: אומרים לחבר "זה טוב!"	
	אמת	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

אני

- מה אני חושב/ת? 🧡
- מה אני מצייר/ת? 🎨

השאלה שלי: 🗣

ספר עובר מסך: המלצות ספרים
ברשת
חנ"מ 🌱

צלילה

חושבים

- למה? 🤔
- מה מרגישים? 😊

השאלה שלי: 🗣

ספר עובר מסך: המלצות ספרים
ברשת
חנ"מ 🌱

פני המים

מוצאים

- מי? 👤
- מה קרה? ❓

השאלה שלי: 🗣

ספר עובר מסך: המלצות ספרים
ברשת
חנ"מ 🌱

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

ספר	
קוראים	
ממליצים: אומרים לחבר "זה טוב!"	
אמת	
חבר	

הטקסט · טקסט קצר עם תמונות

אני וספר

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט קצר עם תמונות. יש ספר שאת/ה אוהב/ת?
ספרו לנו!

הניחוש שלי:

מילון קטן

ספר

קוראים

ממליצים: אומרים לחבר
"זה טוב!"

אמת

הערות שלי

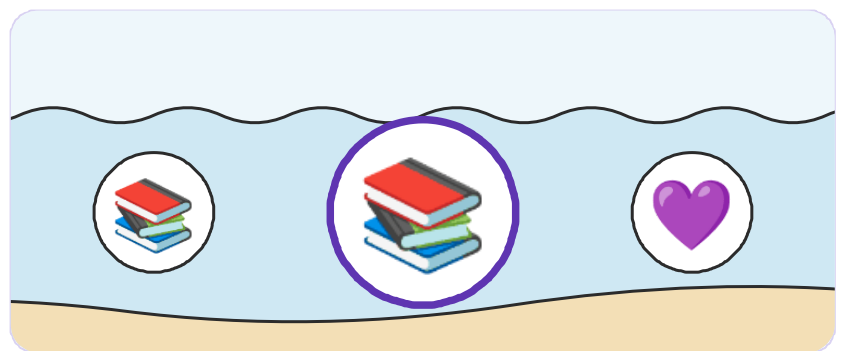
1 אני בוחר/ת ספר.

2 אני קורא/ת קצת כל יום.

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן?
מה לדעתכם יקרה עכשיו?

3 אני ממליץ/ה לחבר.

4 אומרים את האמת.

אני וספר

שם:

חלק א' - שחייה על פני השטח

קראו שוב ומצאו את התשובות בטקסט.

תמונה ומילה

פני המים • כתוב בטקסט

1

מה עושים עם ספר? (הקיפו את התמונה הנכונה)

בועטים

קוראים

אוכלים

תמונה ומילה

פני המים • כתוב בטקסט

2

למי ממליצים על ספר? (הקיפו את התמונה הנכונה)

למכונית

לדג

לחבר

תמונה ומילה

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה אומרים כשממליצים? (הקיפו את התמונה הנכונה)

את האמת

כלום

שקר

שאלות לפי עומק · חנ"מ

אני וספר (המשך)

בדיקת פרטים

פני המים · כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
קוראים קצת כל יום. 📖	☐	☐
ממליצים לחבר. 💬	☐	☐
אומרים שקר. 😞	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים · כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

דג

חבר

ספר

מחסן מילים:

1. אני בוחר/ת _____.

2. אני ממליץ/ה ל _____.

חלק ב' - צלילה

בואו נחשוב יחד: למה זה חשוב?

סימון בטקסט

צלילה · בין השורות

6

מסמנים בטקסט

• הקיפו את המילה "ספר" בטקסט.

שאלות לפי עומק · חנ"מ

אני וספר (המשך)

מיון וארגון

צלילה · בין השורות

7

מה טוב לעשות ומה לא טוב? – גזרו והדביקו במקום הנכון

לא טוב 😞

טוב 😊

משקרים על
ספר ✂️ 😞

ממליצים
לחבר ✂️ 💬

קוראים ספר ✂️ 📖

מדברים עם
זר ברשת בלי לספר
למבוגר ✂️ 📱

קישור מושגים

צלילה · בין השורות

8

מתחו קו בין הציור למילה

א. חבר

1.

ב. ספר

2.

ג. אמת

3.

ד. קוראים

4.

שאלות לפי עומק · חנ"מ

אני וספר (המשך)

מארגן גרפי

צלילה · בין השורות

9

כתבו או ציירו: איזה ספר קראתם? אהבתם אותו?

הספר 	אהבתי? 😊 / 😞

חלק ג' - מעמקים

עכשיו תורכם לספר, לצייר ולבחור.

העברה למקרה חדש

המעמקים · מעבר לשורות

10

מה נועם יכול להגיד לחבר? 💜

מקרה לבחינה: 💜 נועם והספר 🔍

נועם קרא ספר. הספר לא מצא חן בעיניו. חבר שואל: "הספר טוב?"

שאלות לפי עומק · חנ"מ

אני וספר (המשך)

שם:

כתיבה ונימוק

המעמקים · מעבר לשורות

11

איזה ספר את/ה אוהב/ת?

ספר מצחיק

ספר על חיות

ספר עם תמונות

ספר על חברים

ספר הרפתקאות

כלי חוסן

המעמקים · מעבר לשורות

12

לחבר/ה קשה לקרוא ספר. מה אפשר להגיד? כתבו: "אני כאן

איתך" ❤️ ועוד משפט עם משימה קטנה: "בוא/י נקרא ____ ביחד".

ייצוג חזותי

המעמקים · מעבר לשורות

13

ציירו את עצמכם קוראים ספר שאתם אוהבים. 🎨

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לבחור ספר
			אני יכול/ה לקרוא קצת כל יום
			אני יודע/ת להמליץ לחבר ולהגיד את האמת

ספר עובר מסך: המלצות ספרים ברשת • חנ"מ

כרטיס יציאה

תאריך:

כיתה:

שם:

1. ספר שאני אוהב/ת: _____

2. אני רוצה להמליץ ל: _____

3. היום למדתי: _____

כמה נהניתי מהטקסט? _____

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

🤿 לצלול פנימה · ספר עובר מסך: המלצות ספרים ברשת
· חוברת תלמיד לחנ"מ

